ZAMAN 26 AĞUSTOS CUMARTESİ SAYI: 194 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR AILEM.ZAMAN.COM.TR

ailem

8 ay Bebeğiniz

artık yeni keşifler için yola çıkmaya hazırdır

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

26 AĞUSTOS 2006 CUMARTESİ SAYI: 194

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	Burak Soysal
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Beğenmez Efendi!

İlk intibaınız karşınızdakinin ileri görüşlü bir insan olduğu yönündedir. Sözleri hayranlık vericidir. En umulmadık meseleler bulur çıkarır, anlatır ve tartışır. Hem de kendinden emin bir tarzda. "Ne kadar güzel konuşuyor" diye hayranlık bile duyarsınız.

***

Eleştiri, sıra dışılığı da beraberinde getirdiği için dikkat çeker, ilgi uyandırır. Popüler olmaya giden yolda önemli bir unsurdur aynı zamanda. Sınır tanımaz ve her şeyi eleştirdiğinizde; hatta inanır gözüktüğünüz şeylere de ince ince eleştiri okları gönderdiğinizde daha çok konuşmanız için önünüze halıların serildiğini bile görürsünüz. Size imkan sunanların amaçlarını yargılayamayacağınız için, bir gün adeta eleştiri makinesine dönüştüğünüzü fark edemezsiniz.

Eleştirenler hep kulağa hoş şeyler söylerler. Hiçbir şeyi beğenmeyerek hayatı adeta bir kabusa çevirmek için özel maharetleri olduğunu sanırsınız. Dinledikçe kendi dünyanıza kapanır, gözleriniz ümit ışıklarını göremez olur. Sözlerle kara bulutların işbirliği yapmasıyla, her insanı kapkara bir his kaplar. Sözler hipnotik bir etkiyle havada çarpıp moral bozacak birey ararken, sözlerin sahibinin kendi hayatı nedense hiç gündeme gelmez. O konuşur; ama kendisinin söylediklerinin neresinde olduğunu hiç ifade etmez. O sadece konuşmakla mükelleftir! Söylediklerini yapıp-yapmadığını dinleyenler çoğu zaman öğrenemez bile. "Neden, niçin" sorularının cevabını da alamaz. Çünkü o bir "beğenmeme makinesi"dir. Karamsarlık üretir, öfke sunar, birilerinin yapmaya çalıştıklarıyla beslenir. "Yapmak ve üretmek" onun lügatinde yoktur. O sadece beğenmez, "olmaz böyle bir şey" der.

***

Beğenmeme makinesi insanlar, moralsizlik pompalar. "Doğru" olan kendileridir; ama bu doğruyu hiç göstermezler! Sadece söylerler. Dil ile mesafe kat edilemeyeceğini bilenler için çok konuşmak, boş konuşmaktır. Boş konuşanın ise ne kendine, ne de çevresine hayrı dokunur.

***

Sahada top koşturan, terleyen, itilen, düşürülen, kimi zaman sakatlanan oyuncularla, teknik adamla maç kazanılır. Saha kenarında bağırmakla ne gol atılır, ne de maç alınır. Topun yuvarlak olduğunu vurarak anlamadıktan, çimlere basıp ayağının kaydığını fark etmedikten, sahanın ne kadar büyük ve rakibin ne kadar güçlü olduğunu hissetmedikten sonra maçı "ben kazandım" diyebilir misin? Oynamadan kazanmak nerede var ki? Beğenmeme hastalığına yakalananlar maçı oynamadan kazanmaya çalışıyor, tribünden bağırtıyla maçı kazanabileceğini zannediyor.

***

Bir şeyler yapmadan, kazanmanın mümkün olmadığını hiç unutmamalıyız. Eleştiriler engellere dönüşmemeli. Bir ipin ucundan biz de tutmalıyız. Yoksa biz de birer Beğenmez Efendi olmaya namzet birer fert olabiliriz. İpin ucunu kaçıranlardan olmayın sakın!

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

FOTOĞRAF: AA

Çocuklarınızın hislerini önemsiyor musunuz?

Çocuğunuzun size karşı kin beslemesini temin etmenin birçok yolu vardır. Bunlardan biri de onun hislerine değer vermemektir. Çocuğunuzun söylediklerini duymamazlıktan gelir, ne hissettiğinin bir anlamı olmadığını hareketlerinizle ona anlatırsanız çocuğunuzun size bakış açısı olumlu olmayacaktır.

BİR HADİS

الْعِدَةُ عَطِيَّةٌ

El-idetü atıyyetün.

"Vaad edilen, verilmelidir."
(Ebû Nu'aym)

"Şimdi baban gelecek, seni babana söyleyeceğim!"

Bazı anneler çocukları onları çok bunalttıkları ve çocuklarının yaptıklarıyla başedemez bir hale geldiklerinde hemen baba silahına sarılır. Bir yaramazlığın ardından, "Babana söyleyeceğim. Sana çok kızacak." sözleriyle çocuk tehdit edilir. Belki bu tehdit işe yarar ve annenin şikayet ettiği fiil ortadan kalkar. Ama anne çocuğuyla babasının arasını açan kötü bir iş yaptığının farkına varmaz. Çocuk babasına, hep cezalandıran bir insan gözüyle bakar. Çocuğun bu bakışına karşı da anne babayı suçlayarak, "Çocukla ilgilenmiyorsun." der.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

"Ben düşmem" demeyin!..

İnsan kalp ve ruhunu nasıl istikamette tutabilir? Nice insanlar vardır ki, gayet ciddî, pek doğru ve çok hâlisâne mülahazalarla yola çıkmışlardır; fakat, Allah'la münasebetleri ve dava düşünceleri, dünyanın göz alıcı güzellikleri karşısında başlarının dönmesini engelleyebilecek kadar kuvvetli olmayınca, bir süre sonra dökülüp yolda kalmışlardır. Mesela, samimi bir niyetle ve millete hizmet etmeye matuf iyi düşüncelere sahiptirler. Heyhat ki, yeterli bir donanıma sahip olmadıklarından ve Allah'la münesebetlerini kavî tutmadıklarından dolayı, her gün biraz daha asıl gayelerinden uzaklaşmış ve vasıtaları gaye yerine koymuşlardır.

Didişmeyi durdurun! Savaşa son verin!

Kardeş kavgaları her evin klasik sorunlarındandır. Bazen mini bir savaş şeklini bile alır. Çocuklara anne-babalar da katılır.

Sataşma, harekete geçirir. Okulda geçirilen kötü bir gün, ağabeyin kardeşini itmesi, açlık ve yorgunluk bir sebep olabilir. Can sıkıntısı da olayın bir başka tetikleyici unsurudur. Görünüşte önemsiz gibi gözüken ağız kavgaları sorunu mahmuzlar.

Çocuklarınızın fikirlerini ifade etmelerinden korkmayın. Çocuklarınızın önünde bir seçim yapmaktan, hemen yargıya varmaktan sakının. 13 yaşındaki abla Şeyma ile 7 yaşındaki Ekrem kavga etmişlerdi. 5 yaşındaki Fatma Nur bu kavgayı seyrederken anne Elif Hanım kavgaya mutfaktan müdahale etti. Bu durumda Elif Hanım diğer annelerin yaptığı gibi birkaç yol izleyebilir. Çocukların hepsine kavga ettikleri için bağırabilir ve onları susturabilir. Kavganın sebebi, Ekrem'in ders çalışan ablasının oturduğu masayı kale yapıp şut çekmesiydi. Annenin bağırmasından Fatma Nur da payını alacaktı. Elif Hanım bazı anneler gibi üzerlerine de yürüyebilirdi. Ya da onları dinleyebilir, ondan sonra karar verebilirdi. Bu durumda özellikle küçük çocukların başvurduğu gözyaşının yanıltıcı etkisinde kalabilir ve faturayı ablaya keserek hata da yapabilirdi.

Bu durumda bir anne olarak annelik içgüdüsünü kullanmalı ve soruna farklı açılardan bakabilmelisiniz. Eğer küçük çocuğunuz, Ekrem gibi sık sık ağlamanın gücüne sığınıyorsa, bu ağlamayı masum bir davranış olarak görmemelisiniz. Kolay bir yaklaşım sergileyip hemen yaşça büyük çocuğunuza kızıp sorunu hallettiğinizi düşünmemelisiniz. Bu davranışınız hem abla Şeyma'da, Ekrem'de hem de küçük kardeş Fatma Nur'da olumsuz bir etki doğuracaktır. Haklı olduğu halde her zaman haksız duruma düşen ve haklılığını hep gözyaşına karşı kaybeden abla da "Annem beni sevmiyor!" düşüncesi gelişecektir. Ağlamayı bir strateji haline getiren bir çocuk haksızlık karşısında ceza almadığı için cüretkar ve hak tanımaz birisi olacaktır. Gördüklerinden etkilenen en küçük kız kardeş Fatma Nur'un ise edineceği şey ağlamanın önemli bir silah olduğudur.

Kardeşler arasında ayrım yapmayın. Küçüğün yaramazlığını görmeyip büyüğü suçlamayın.

FOTOĞRAF: AP

Yediğiniz meyveyi paylaşın

Eve aldığınız meyveler yenmeden çürüyor ve siz meyve yeme alışkanlığını edinemediğinizden mi şikayet ediyorsunuz? O halde size bir öneri. Çocuklar genelde bütün bir meyveyi yemekte zorlanır. Bu nedenle bütün bir meyveyi yemek istemeyen çocuğunuzun eline kesilmiş bir elma parçası verebilirsiniz. Hazır bir elmayı, şeftaliyi, armutu daha rahat yediğini göreceksiniz. Bunu ailenizin diğer fertleri ve eşiniz için de deneyebilirsiniz.

Yapmayacağını bildiğiniz halde emirler yağdırmayın

Bazı ebeveynler çocuklarının beğenmedikleri hareketleri karşısında kuru tehditler savurur. Baba öfkelenir, anne hiddetlenir. Ama söylenilen tehditler yerine gelmez. Ve çocuk anne-babasının söylediklerini yapmadıklarını test etmiş olur. Bu, tehditleri yerine getirin anlamına gelmez. Öncelikle çocuğunuzun yerine getirip getirmediklerine bakmaksızın emirler yağdırmayın. Onlardan, yerine getiremeyecekleri şeyler istemeyin. Suçlarını zamanında ve uygun cezalarla uygulayın.

Dayakla terbiye olmaz

Dayak çocukların duygularını yaralar. Gurur kırıcı bir cezadır ve hiçbir zaman istenilen etkiyi uyandırmaz. Hangi nedenle dayak atılırsa atılsın çocuk yavaş yavaş küçük düşüren bu cezaya alışır. Ona artık aldırmaz olur. Böylelikle başka cezalar da etkili olmamaya başlar. Sürekli dayak yiyen bir çocuk için sözle yapılan bir uyarının pek bir önemi yoktur artık, hatta her zaman yemeye alıştığı iki tokat bile o kadar mühim değildir.

Hatalarınızı çocukların yanında tartışmayın

Her eş, aile hayatı boyunca hatalar yapabilir. Ve çoğu zaman eşler tartışma ortamlarında yapmadıkları iyi fiiller ile yaptıkları kötü işlerle suçlanırlar. Eşinize hatalı olduğunu söylemek (doğru bir dille) sizin hakkınız. Ama bunu ısıtıp ısıtıp sunmanız yanlış olur. Bir de bu tür tartışmalarınızı çocukların önünde yapmanız, çocukların size olan güven ve saygısının azalmasına yol açar, bunu unutmayın.

FİESTA
Havluda Kalite

Bir trafik kazası sonrasında ne yapılmalı?
Önce sakin olun çevrede önlem alın

■ DR. SEDAT KEBAPÇIOĞLU*

Kaza ve felaketlerde yardımsever insanların profesyonel ekipler gelene kadar kazazede ve felaketzedelere yardım etmeye çalışmaları çevremizde sık karşılaştığımız bir hadisedir. Ancak kendi güvenliğini sağlamayan ya da sağlayamayan bir insanın problemi azaltmak şöyle dursun, yeni problemlere zemin hazırlaması da kaçınılmazdır. Yine olay yerinde kişisel ve çevresel güvenliği sağlamadan müdahale edildiğinde yeni kurbanlar ortaya çıkması her zaman mümkündür.

Güvenli ilk yardım için şunları yapın:

■ Sakin ve telaşsız olmalı, mümkünse kazazede ile tanışmalı, hastayı ve yakınlarını sakinleştirmelidir. Güvenli ve kararlı bir konuşma tarzı olmalı, kullanacağı ses tonu ve kelimeleri iyi seçmelidir. Sürtüşmeye meydan vermemelidir. Hastanın yatmasını ya da oturmasını sağlamalı, gereksiz hareket ettirmemelidir.

■ Çevreyi değerlendirip süren bir tehlike olup olmadığını belirlemeli, hasta veya kazazedenin emniyetini sağlamalıdır.

■ Kendi can güvenliğini tehlikeye atmamalı. Bir kahraman olmadığını bilmelidir.

Patlama ve zehirlenmeleri önleyin:

■ Kazaya uğrayan araç mümkünse yolun dışına ve güvenli bir alana alınmalı, kontağı kapatılmalı, el freni çekilmeli, araç LPG'li ise aracın bagajında bulunan tüpün vanası varsa kapatılmalıdır.

■ Gaz varlığı söz konusu ise oluşabilecek zehirlenmelerin önlenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

■ Muhtemel patlama ve yangın riskini önlemek için olay yerinde sigara içilmesi önlenmelidir.

■ Ortam havalandırılmalıdır.

■ Kıvılcım oluşturabilecek ışıklandırma veya çağrı araçlarının kullanılmasına izin verilmemelidir.

■ Olay yeri yeterince görünebilir biçimde işaretlenmelidir. Kaza noktasının önüne ve arkasına diğer araç sürücülerini yavaşlatmak ve olası bir kaza tehlikesini önlemek için uyarı işaretleri yerleştirilmelidir. Bunun için kaza yeri 150 metreden görülecek şekilde kaza yapan aracın önü ile arkasına birer reflektör konulmalı, dörtlü flaşör yakılmalıdır.

■ Olay yerinde yaralıya yapılacak yardımı güçleştirebilecek veya engelleyebilecek meraklı kişiler olay yerinden uzaklaştırılmalıdır.

■ Yolun ortasında yatan yaralılar varsa, tekniğine uygun bir şekilde yolun kenarına alınmalıdır.

■ Olay yerinde tekrar değerlendirme yapılmalı, kaza olma riskini ortadan kaldırmalıdır.

■ Güvenlik ve ilk yardım için faydalı olabilecek kişiler saptanarak gerekli yardımı sağlamak amacıyla görevlendirmelidir.

*İlk ve Acil Yardım Uzmanı, Konya Vakıf Hastanesi

8. AY

Bebeğiniz artık yeni keşifler için yola çıkmaya hazır

Hazırlayan:
DR. ŞULE ASRİ

FOTOĞRAFLAR: BURAK SOYSAL

Minik yaramazın çevresine olan ilgisi ve merakı bu ay doruğa çıkacaktır. Bu yüzden evin içinde oradan oraya hareket edecek ve önüne çıkan her şeyi düşünmeden yere atıp kıracaktır.

Bazı bebekler o kadar hızlı emeklerler ki onları takip etmek çok zordur. Kapıları açıp kaparken dikkatli olmalısınız; bebeklerin çoğu, açılıp-kapanan kapıları ilginç buldukları için kapı arkasında durmaya bayılır.

Emekleme kasları kuvvetlendikçe bebeğiniz bunları ayağa kalkmak için kullanacaktır. Oturma pozisyonundan ayağa kalkmak karmaşık bir manevra ister. Elini nereye koyacağını, ağırlığını nereye yükleyeceğini ve ne zaman ayaklarını kullanacağını anlamak için epey deneme yapar. Bu egzersizleri yapabilmesi için ona boş bir alan oluşturun ve ona düşecek korkusuyla müdahale etmeyin. Bırakın hata yapa yapa doğruyu bulsun.

Bu ayda yeme alışkanlıklarını tahmin etmek çok zordur. Genelde haftadan haftaya değişir. Bazı bebekler kendi kendine yemeyi reddedip, sizin beslemenizi isteyebilirler. Bazıları ise sizin müdahalenize sinirlenip yemek işini kendi kendine becermeyi tercih eder. Bir kısmı ise kendi tabağındaki bebek mamalarını reddedip, sizin tabağınızdaki yemeğe el atar.

Artık bebeğiniz nesneleri baş parmağı ile işaret parmağı arasında tutabilir ve bu dış dünyayı daha iyi algılamasını sağlar. Ay sonunda bu hareketle kırıntıları eline alabilir.

Bebeğin en sevdiği yerlerden biri mutfaktır, çünkü orada irili ufaklı bir sürü eşya ve yiyecekle dolu dolap ve çekmeceler boşaltılmayı beklemektedir.

Bebeğinizin dil gelişimi ilk kelimesini söylemeden çok önce gelişmeye başlar. Hamile kaldığınızdan bu zamana kadar yaptığınız gibi, onunla sohbet etmeye devam edin. Bebeğiniz ilgi çekmek için sesler çıkardığı zaman onun isteğine uygun olacak cevaplar verin. 'Su mu istiyorsun?, Anne sana su verecek' gibi açık ve anlaşılır ifadeler kullanın. Onunla bebek dilinde konuşmayın. Gün içinde yaptığınız her işi konuşarak ifade edin. 'Şimdi öğle yemeği vakti, annen şimdi senin yemeğini yedirecek' gibi ifadeler kullanarak gün içerisinde neler yapıldığını kavramasını sağlayın.

8. Ay Dönüm noktaları

FİZİKSEL	Tutma yeteneği gelişmiştir. Birisinin işaret ettiği yere bakar ve takip eder. Mobilyaları kullanarak ayakta durabilir. El çırpar.
SOSYAL	Ebeveynlere bağımlıdır ve yabancılardan ürkebilir. Aynadaki görüntüsüne güler, vurur ve onu öper. Dikkat çekmek için bağırır.
ZİHİNSEL	Geçmiş olayları hatırlar. Nesneleri üç boyutlu objeler olarak algılar. "Anne" ve "baba" yı bilinçli olarak söyler

MUTFAKTA ÖNLEM ALIN

Mutfakta bulunan kesici aletler, elektrikli eşyalar veya temizlik malzemeleri çocuklar için tehlikelidir.

Kuru fasulye veya nohut gibi size zararsız görünen gıdalar bebeğiniz için tehlike arzeder.

Evdeki bitkiler de bebeklerin ulaşamayacağı yerlere konulmalıdır. Üzerine devrilmesi bir yana, içlerindeki bitkiler de zehirli olabilir.

9. AY SENİ MİNİK YARAMAZ

Evinizi bebeğinize göre yeniden düzenlemenin zamanı geldi. Çünkü bu ay doruğa çıkan merak duygusu evde açılmadık çekmece, devirmedik saksı bırakmayabilir. Merak duygusu onu fena halde baştan çıkartır.

Bu dönemde, yeni başarılarla sizi şaşırtmak yerine, daha önce başladığı becerilerini geliştirir. Nesneler arasındaki bağlantıları anlamaya çalışır. Örneğin, bir kavanozun kapağını takabilir veya tencerenin kapağını kapayabilir. Çok karmaşık yap-bozları beceremese de, örneğin büyük bir delikten küçük bir nesneyi geçirebilir veya iki küpü üst üste koyabilir.

Bu zamanda onunla sık sık konuşun ve ne yaptığınızı anlatın veya bazı nesnelerin isimlerini söyleyin. Çok kısa bir zaman sonra “anne", “baba” veya “bay-bay” gibi kelimeleri anlayabilecektir. Ayrıca bebeğiniz “ver, al, dur” gibi ufak tefek talimatları artık anlar.

Bu dönemde bebeğinizin kazandığı bağımsızlığın en büyük göstergesi memeden veya biberondan kopma eğilimidir. Eğer meme veriyorsanız, 9. ayda memeye karşı isteği azabilir; ancak yine de emzirmenin verdiği yakınlık duygusunu ister. Sık sık kucağınızda emme pozisyonunda yatmak isteyecektir, bebeğinizin bu isteğini geri çevirmeyin.

Evde büyük bir kardeş olsa bile, bebek bu dönemde anne ve babasını yanında ister. Tüm gün çalışan ebeveynler, eve dönüşlerinde bebeğe hem güven, hem de yenilik duygusu getirirler.

Bu ay sonunda bebeklerin çoğu ayakta desteksiz durabilir. Birçoğu elini kanepeye veya sehpaya dayayarak ufak ufak dolanmaya başlar. Merakı ve hareketliliği arttığında, bebeğin güvenliği artık üzerinde önemle durulması gereken bir konu olmuştur. Tırmanmaya olan aşırı isteği bu dönemde oldukça belirginleşir. Yukarı çıkmak onun için kolaydır, ancak aşağı inmesi onun için tehlikeli olabilir.

Mutfak muhtemel tehlikeleri barındıran bir bölgedir.

9. Ay Dönüm noktaları

FİZİKSEL	SOSYAL	ZİHİNSEL
Büyük nesneleri her iki eliyle, küçükleri parmaklarıyla kavrar.Bir yere dayanarak ayakta durabilir. Tırmanabilir.	Öksürük ve hapşırıkları taklit eder. Diğer çocuklara karşı duyarlıdır; mesela biri ağladığında o da ağlar. Öğrendiğini gösterir.	Bir önceki gün oynanan oyunu hatırlar. Aynı oyunun tekrarından sıkılır. Basit direktifleri artık uygulayabilir.

10 aylık bebeğiniz oyun oynamaktan hoşlanır. Oyun onun için vazgeçilmez bir durumdur artık.

10. AY OYUN, OYUN, OYUN...

Bu dönemde bebeğiniz oyun oynayarak gelişir. Onun için çevresindeki dünya sadece oyunlardan ibarettir ve istediği her oyunu oynayabileceğine inanır.

Artık evdeki her şey onun için tehlikeli olabilir. Masa örtüsü kullanıyorsanız üzerinde tabak-çanak bulundurmamaya gayret edin. Banyo ve mutfak kapılarını kapalı tutun. Klozet kadar eğlenceli başka bir oyuncak yoktur. Çünkü içine kolaylıkla eşyalar atılabilir.

Bebeğiniz artık "hayır"dan anlıyordur ve hatta bunu tekrar edip kafasını sallayabiliyordur. Sürekli "hayır" deseniz bile o yasak bölgelere girmekten vazgeçmeyecektir. Bebeğinizin araştırma duygusu onu sürekli yasak bölgelere girmeye itecektir ve bunun için kendine kızıldığında mutsuz olacaktır. Ancak unutmayın ki yasakladığınız bölge sürekli yasak olarak kalmalıdır. Yasağı kaldırdığınız zaman her yasağın kalkabileceğini düşünür.

Oturma ve buna bağlı olan her hareketi artık bebeğiniz çok rahat gerçekleştirebilmektedir. Dönebilir, eğilebilir ve otururken karnının üzerine yatıp tekrar doğrulabilir. Eğer bebeğiniz gözüpek bir 10 aylık ise, 50 cm yükseklikte yerlere tırmanmaya çalışacaktır. Örneğin daha önce sizinle sandalyeye oturmuşsa, şimdi bunu tek başına yapmak isteyecektir.

Bebeğiniz uykuya dalma zorlukları yaşayabilir. Bu durumlarda rahatlamak için size ihtiyaç duyar. Tam uyumadan önce onu kucağınıza yatırıp masal okuyabilir veya ninni söyleyebilirsiniz.

Bazen gecenin bir yarısı odasından sesler gelir, gidip baktığınızda, onu tamamen uyanık, karyolanın kenarında ayağa kalkma egzersizi yaparken bulabilirsiniz.

Bebeğinizin dil gelişimi için en iyi yollardan biri bu zamanda ona kitap okumaktır; özellikle masal kitapları. Her ne kadar onun sevdiği iş kitapları raftan çıkarıp yere atmak olsa da, aslında kitabı okumak da ona ilginç gelecektir. Kitaptaki resimlere bakmaya ve anlattığınızın yarısını anlamasa da ona okumanıza bayılır. Eğer sayfaları kendisinin çevirmesinden ve bazı sayfaları daha uzun süre incelemekten hoşlanıyorsa bunu yapmasına izin vermelisiniz.

Bebeğinize tek kelimelik emir cümlelerini vurgulu bir şekilde söyleyin (al, ver, getir, götür gibi). Bu emirleri yerine getirdiğinde ona "Aferin!" deyin.

Bu dönemdeki bebek saklambaç oynamayı çok sever. Bazen hemen kendini gösterir, bazen ise saklanması birkaç saniye sürer.

10. Ay Dönüm noktaları

FİZİKSEL		SOSYAL		ZİHİNSEL	
	Kendi kendine ayağa kalkabilir. İki elinden tutarak yürüyebilir. Sandalyeye çıkıp inebilir. Ayakta iken kendi kendine oturabilir.		Üzüntü, sevinç ve kızgınlık gibi hislerini belli eder. Suyla oynamaktan hoşlanır. Değişik saklanma oyunlarına bayılır.		Artık daha belirgin şekilde yakınların taklit eder. İçindekileri görmek için çekmeceleri açar.

11. AY BEBEĞİNİZ ARTIK AYAKLANDI VE SABIRSIZ

Bu dönemde bebeklerin çoğu rahatlıkla ayakta durabilir ve bunu yaparken her türlü yardımı reddeder. Ayrıca ayakta iken yavaş yavaş eğilip iki bacağının arasından bakar. Etrafını farklı açılardan görmek onu heyecanlandırır. Bebekler ortalama olarak 11 aylık iken, sehpa kenarına tutunarak yürüyebilirler. Sehpa kenarında çok rahat yürümeye başladıktan sonra yavaş yavaş ellerini bırakacaktır veya tutunmayı aniden unutacaktır. Bebeğinizin arkasına geçerek iki elinden tutup onu yürümesi için cesaretlendirin. Eşyaların kenarında sıralaması için ise, koltuğun üzerine koyduğunuz bir oyuncağı yavaş yavaş çekerek ulaşması için onu cesaretlendirin. Her adımında "Aferin!" diyerek alkışlayın.

Bebeğiniz çok iyi yürümeye başlayana dek ona yumuşak ve elastik ayakkabı giydirmelisiniz. Birçok anne, bebeğin kalın ve sert tabanlı ayakkabı giymesinin daha iyi olacağını düşünür. Ancak sert ayakkabılar ayağının burkulmasına sebep olabilir. Bebeğinizin ayak kaslarının güçlenmesi için evin içinde mümkün olduğunca çorapla gezdirmeye devam edin.

Merdivenler hemen hemen tüm çocukların ilgisini çeker. Çoğu bebek yukarıya çok rahat çıkar ve merdiven başına vardığında nasıl ineceğini bilemediğinden korkarak ağlamaya başlar. Bu dönemde onu sürekli olarak gözetim altında tutmalısınız.

Bebeğiniz hâlâ sizin desteğinize çok ihtiyaç duyar. Size her sarıldığında veya ilgi beklediğinde karşılık göreceğinden emin olmalıdır. Onu şımarttığınızı söyleyenlere kulak asmamalısınız.

Uyku düzeni bu ay değişebilir. Eğer geceleri uykuya dalmakta zorlanıyorsa, banyosunu gece yaptırmayı deneyin. Ilık bir banyo onun tüm gece boyunca uyumasına yardımcı olacaktır. Eğer henüz başlamadıysanız, her gün yıkamaya başlamak için iyi bir dönemdesiniz; çünkü bebek hem gün içinde yerlerde dolaşmaktan, hem de kendi kendine yemek yemeye çalışmaktan kirlenir.

Birinci senesinde çok az bebek kelime söyleyebilir. Birçok bebek pasif kelime hazinesine sahiptir; yani söyleyemese bile yaklaşık 10 nesnenin anlamını bilir. Şimdiye kadar yapmadıysanız, talimatlarınıza "lütfen" ve "teşekkür ederim" i eklemek için en uygun zamandır. Bebeğiniz konuşmaya başladığında bu kelimeler doğrudan konuşmasına yansıyacaktır.

Bebeğinize vücut kısımlarını tanıtın ve onun da göstermesini isteyin; eğer göstermezse siz göstererek öğretin.

Ona kitap okumak ve resimler göstermek bebeğin çevresindeki dünyayı dahi iyi tanımasını sağlar. Ancak ona bu dönemde harf veya kelime öğretmeye çalışmayın, bunun yerine kitaba bakmayı sevimli bir hale dönüştürün.

11. Ay Dönüm noktaları

FİZİKSEL	SOSYAL	ZİHİNSEL
Çömelir, eğilir ve düşmeden oturabilir. Kitap sayfalarını çevirebilir. Kaşığı ağzına götürebilir. Ayakkabı ve çorabını çıkartabilir.	Sürekli onaylanmayı bekler. Top atma gibi oyunlardan çok hoşlanır.	Ritmik sesleri ve yüz ifadelerini taklit eder. Bazı nesnelerin sembolü olan kelimeleri hatırlar. Mesela "uçmak" denildiğinde gökyüzünü gösterebilir.

FOTOĞRAF: AA

Kırlangıçların ömrü 6 aydır; ya aile saadetinizin ömrü ne kadar?

Günlerden bir gün kırlangıcın biri bir adama âşık olmuş. Ve adamın penceresinin önüne konup adama şöyle demiş:

- Ben seni çok seviyorum lütfen pencereyi açıp beni içeri al da birlikte yaşayalım.

Adam:

- Olmaz alamam... Sen bir kuşsun hiç bir kuş adama âşık olur mu? demiş. Kırlangıç tekrar:

- Lütfen pencereyi açıp beni içeri al birlikte yaşarız. Hem ben sana dost ve arkadaş olurum canın da sıkılmaz birlikte yaşar gideriz, demiş.

Adam yine:

- Alamam... Git başımdan, diye cevap vermiş.

Üçüncü ve son defa kuş adamın penceresinin önüne konup adama tekrar şöyle demiş:

- Lütfen beni içeri al. Artık soğuklar da başladı, dışarıda kalamam biliyorsun; ben sıcak havalarda yaşayabilirim sadece. Beni içeri almazsan başka sıcak ülkelere gitmek zorunda kalırım. Lütfen beni içeri alda burada kalayım. Birlikte yemek yer, omzuna konar seni neşelendirir sana yarenlik ederim.

Sen de benim gibi yalnızsın, der... Adam ona:

- Git derhal başımdan! Ben yalnız kalırım demiş ve kuşu kovmuş...

Kırlangıç da bu cevap üzerine üzüntülü bir şekilde uçmuş ve uzaklara gitmiş. Adam bir müddetten sonra şöyle düşünmüş:

"Ben ne akılsız bir adamım, niye kırlangıçla birlikte kalmayı kabul etmedim? Ne güzel birlikte kalırdık." demiş ve çok pişman olmuş, pişman olmuş ama iş işten geçmiş.

Kendi kendine "nasıl olsa sıcaklar başlayınca kırlangıcım yine gelir, ben de onu içeri alırım birlikte mutlu bir hayat sürerim", demiş. Ve penceresini sonuna kadar açıp beklemeye başlamış.

Yazın gelmesiyle kırlangıçlar da gelmeye başlamış. Ama onun kırlangıcı gelmemiş. Yazın sonuna kadar hiç penceresini kapatmadan pencerenin başında beklemiş ama boşuna. Kırlangıç yokmuş. Gelen kırlangıçlara sormuş ama onun kırlangıcını gören olmamış. Sonunda bir bilge kişiye halini danışmak ve ondan bilgi almak için gitmiş. Bilge kişiye olayı anlattıktan sonra bilge kişi ona şöyle demiş:

- Kırlangıçların ömrü 6 aydır...

Hayatta bazı fırsatlar insanın eline bir defa geçer

Her bir günümüz, saatimiz ve hatta anımız kırlangıç misali bize bir kez gelir ve değerlendirmeyi bilmezsek elimizden uçup gider de, biz bir kez daha o güzel zaman dilimlerini yaşayamaz oluruz. Nice günlerimizi göz göre göre küskünlüklerle, tartışmalarla surat asıklılıkları ile geçirmişizdir acaba....

Lütfen siz de düşünün, acaba aile mutluluğunuz adına geçirebileceğiniz imkânların kaçını "Daha sonra" diyerek pencerenizden kovdunuz. Ve acı olan da şu ki, zaman geçer ve o zamanın coşkusu bir başka zamanda yaşanamaz. Yani aslında "daha sonra" hiç gelmez. Her halükârda kayıptasınızdır.

Mesela bir pazar sabahı incir kabuğunu bile doldurmayacak bir sebepten dolayı kızdığınızı ve bütün günü hem sizin ve hem de ailenizin bu gerilimden dolayı kötü geçirdiğini farz edelim. Bu durumda ailece geçirilen bu zaman dilimi güzel değerlendirilememiş, bilakis kapıdan kovulmuş olur. Bu tarz durumlarda "Belki de ailece geçirdiğimiz son pazar kahvaltısıdır." veya "Başka pazarlar da olsa bu zaman aynen bir daha yaşanmayacaksa bunu boş yere ziyan etmemeliyim." diye düşünün ve ufak tartışmalar nedeniyle aile huzurunuzu etkileyecek şekilde davranıp zamanın güzelliğini kapınızdan kovmayın.

Evet, zaman hızla geçiyor, çocuklarınız büyüyor, evlilikleriniz olgunlaşıyor. Her anınızın kıymetini bilin. Sonra pişman olduğunuzda geriye dönüşünüz olmayacak. Ve hikâyedeki adam gibi "keşke"lerinizle kalmış olacaksınız.

Ben fark ettim ki, kızım her geçen gün farklılaşıyor ve bir daha bu anlarını göremeyeceğim, bu zamanda ona öğretebileceklerimi bir zaman sonra daha zor öğretecek, onunla kuracağım sevgi bağını ihmal edersem gelecekte bunu telafi etmede zorlanacağım. Sizler de çocuklarınız kaç yaşındaysa, bir daha bu yaş diliminde olmayacaklarını ve bu dönem paylaşımlarını yaşayamayacağınızı düşünün ve zamanınızı dolu geçirin.

TEBRİKLER; MEZUN OLDUNUZ...

Evet, anne- baba okulumuz artık bitti. Bizler bu eğitim serisi ile sizlere balık tutmayı öğretmeye çalıştık. Ve şimdi balık tutma sırası sizde. Unutmamalısınız ki, okuduklarınızı hayatınıza geçirmek için biraz zamana ve sabıra ihtiyacınız olacak. Fakat istikrarla uygulanan ve sevginizin eksik olmadığı tüm adımlarınızın neticesini, mutlaka alacaksınızdır. Evet, hikâyemizde vurguladığımız gibi elimizdeki imkânların ve zamanın farkına varın. Ve mevcut durumunuzu en iyi şekilde değerlendirmek için lütfen bu okulda anlatılanları hayatınıza yerleştirin. Evet, artık mezuniyet belgenize adınızı yazabilirsiniz. Okulu başarı ile bitirip bitirmediğinizi ise zamanla anlayacaksınız. Notlarınızı ise aileniz verecek. **AİLEM**

- Çocuklarınız henüz küçüklerse onları bol bol kucağınıza alın sevgi dolu paylaşımlar yaşayın, çünkü büyüdüklerinde bunu siz isteseniz bile onlar istemeyecektir.
- Tartışmalarla, küskünlüklerle zamanınızı öldürmeyin.
- Şayet ailece güzel bir akşam yemeğindeyseniz, bunu güzel bir şekilde değerlendirin. Sırf eşinize bir konudan dolayı kızdığınız için bu yemek anını kötü bir biçimde geçirirseniz hem çocuğunuza ve hem de kendinize haksızlık etmiş olursunuz.
- Unutmayın her bir an çok değerlidir. Kırlangıçların ömrü 6 aydır, ama sizin bu kadarcık bile zamanınız olmayabilir.

FOTOĞRAF: AP

Acizlikten, tembellikten, korkaklık ve cimrilikten neden kaçmalı?

VEHBİ YILDIZ

Çalışmanın, gayret göstermenin ve iş yapmanın zıddı tembelliktir. Tembellik pek çok kötülüğün de mayası ve anasıdır. Bunun içindir ki, Resûlullah (sas) tembellikten sık sık Allah'a sığınmıştır. Hz. Enes'in (ra) rivayet ettiği bir hadîs-i şerifte Resûlullah (sas) şöyle istiâzede bulunuyor: "Allah'ım! Ben acizlikten, tembellikten, korkaklıktan, ihtiyarlık ve cimrilikten sana sığınırım. Kabir azabından ve hayât-memat fitnesinden de sana sığınırım" (Müslim, el-Cami'us-Sahih, 3, 2079)

Gerçek lezzetin ve hakîkî rahatın çalışmakta olduğunu, maddî-mânevî ilerleme için çalışmanın şart olduğunu bilen ve hiç kimsenin minneti altına girmeyen Efendimiz (sas), tembellik gibi ümmetin en çok hassas olması gereken bir hususta ümmetini defalarca îkaz ediyordu.

Tembellik hadisinden neler çıkarılabilir?

1. Tembellik gibi şeylerden sık sık yüce Allah'a sığınmak müstehaptır.

2. Resûl-ü Ekrem tembelliği hiç sevmezdi. Kendisi de bunu İslâm'ın yayılmasında yaptığı hizmet, icraat ve hummalı faaliyetiyle göstermiştir.

3. Herkes kendisine düşeni yapmak için var gücüyle gayret gösterirken, yere çakılıp tembel tembel oturmak Müslüman bir kimseye asla yakışmayan bir husustur.

4. Çalışmayıp boş oturmakta zahmet ve sıkıntı vardır. İşsiz, tembel, istirahatla yaşayan ve rahatla döşeğinde uzananların çoğu çalışanlardan daha fazla zahmet ve sıkıntı çekerler. Nitekim işsizler sürekli ömürlerinden şikâyet etmekte, "vakit geçmiyor" diye sızlanmakta ve vakitlerini geçirmek için eğlence yollarına başvurmakta ve bununla vaktin çabuk geçmesini istemektedirler. Bu ise pek çok sıkıntıları doğuracak olan gereksiz, hatta zararlı oyalanmalardır. Çalışan kimseye gelince; o, hayatından son derece memnundur. Çünkü yapması gereken lüzumlu işlerin farkındadır. Onları yapacak zamana ihtiyacı vardır. Onun için de ömrünün geçmesini istemez. İşte birbirine zıt olan bu iki hali büyüklerimiz veciz bir şekilde ne güzel ifade etmişlerdir: "Rahat zahmette, zahmet rahattadır." Evet, yerinde durup çürümekten, paslanmaktan ve sonunda verimsiz ve sevimsiz bir duruma düşmektense; çalışıp yıpranmak ve verimli olup sevimli hâle gelmek, aralarında kıyas götürmeyecek kadar son derece yüce bir haslettir.

DAVETLİSİNİZ

RAMAZAN'DA

SÜRAT TURİZM

"Hizmet Farkıyla"

KUTSAL TOPRAKLARDA

1. Grup	27.09.2006	7 Gece	İST-MED	3 Gece **Medine**
	04.10.2006	8 Gün	JED-İST	4 Gece **Mekke**
2. Grup	04.10.2006	7 Gece	İST-MED	3 Gece **Medine**
	11.10.2006	8 Gün	JED-İST	4 Gece **Mekke**
3. Grup	12.10.2006	9 Gece	İST-MED	3 Gece **Medine**
	21.10.2006	10 Gün	JED-İST	6 Gece **Mekke**
4. Grup	09.10.2006	13 Gece	İST-MED	4 Gece **Medine**
	22.10.2006	14 Gün	JED-İST	9 Gece **Mekke**

* *Uçuşlarımız Saudia Hava Yolları İle Gerçekleşecektir.*

5. Grup	13.10.2006	8 Gece	TZX-JED	4 Gece **Medine**
	21.10.2006	9 Gün	MED-TZX	4 Gece **Mekke**
6. Grup	13.10.2006	8 Gece	SAM-MED	4 Gece **Medine**
	21.10.2006	9 Gün	JED-SAM	4 Gece **Mekke**
7. Grup	17.10.2006	8 Gece	KAY-MED	4 Gece **Medine**
	25.10.2006	9 Gün	JED-KAY	4 Gece **Mekke**

* *Uçuşlarımız Türk Hava Yolları İle Gerçekleşecektir.*

* *Mekke'deki Otellerimiz 4 **

* *Medine'deki Otellerimiz 5 **

Türkiye

Libadiye Cad. Haminne Çeşme Sk.
No: 20/307 Baran İş Mrk. Üsküdar/İST.
Faks: 0.216.328 16 78
info@suratturizm.com

www.suratturizm.com

0.216.524 21 71

Büyü ve sihirle geçimsizlik ortadan kaldırılır mı?

Aileler, en ufak ihtilaflarında büyücülere koşmaktansa önce kendilerine bir çeki düzen vermelidir.

■ **AHMED ŞAHİN**

FOTOĞRAF: AP

Soru: Eşim bana ilgisiz ve çok kavga ediyoruz. Büyü ve sihirle geçimsizliğimizi ortadan kaldırabilirmiyiz, bu doğru olur mu?

Meşhur atasözümüzdür. Denize düşen yılana sarılır, denmiştir. Biz de bazen öyle oluyoruz galiba. Çaresini bulamadığımız, teşhisini koyamadığımız sıkıntılarımızda çareyi büyüde, sihirde görüyor; hemen hükmünü veriyoruz.

- Büyü yaptılar, geçimimizi bozup huzurumuzu yok ettiler. Ya da kısmetimizi kapatıp olan işimizi olmaz hale getirdiler.

- Öyle ise çare nedir?

- Çare; büyücülere, sihircilere, falcılara gitmektir...

Kanaatim odur ki, aile içinde insanlar, beyin yahut da hanımın tutumundan şikayetçi olurken olayı büyüye, sihire yormakta yanılıyorlar.

Büyü de sihir de tarafların kendilerindedir. Şayet rahatsızlık unsuru olarak gördükleri hallerini kendi iradeleriyle düzeltmeye yönelseler ortalıkta ne büyüye ihtiyaç kalır, ne sihirbaza. Ama nefsi böyle bir özeleştiriye talip olmuyor. Kendi kusur ve hatalarını düşünmeye de fırsat vermiyor. En kolay yolu gösteriyor:

- Büyü yapmışlar, sihirde bulunmuşlar.

Bundan sonra yatakta muska aramalar, kapıda çaput bulmalar alıp yürüyecek; evhamlar, vesveseler, masum konu komşulardan şüphelenmeler meydana gelecektir. Çık çıkabilirsen işin içinden.

Hayır hayır boşuna suçlamayın konu komşunuzu, yakınlarınızı ve dostlarınızı. Büyü falan yok, kendi ihmal ve kusurlarınız var. Yapılan büyüden dolayı hanımı evi terk ettiğini söyleyen bir bey:

- Ne olur büyüyü boz, sihiri çöz, bunu ancak sen yaparsın, diye ısrarda bulundu. Ben de:

- Büyü yapılan hanım evi terk ederken bir bahane ileri sürer, bu bahane ile evi terk eder, seninki ne bahane ileri sürdü, onu söyle, dedim.

Söylemek istemedi. Israr edince baklayı çıkardı:

- Güya ben akşamları işimden çıkınca hemen eve gelmiyor da meyhaneye uğruyor, iki tek atıyormuşum.

Zaten ben de bu itirafı bekliyordum. Hemen çareyi gösterdim.

- Tamam, dedim, işte büyü de, büyü yapan da açıklandı. Büyüyü sen yapıyorsun meyhaneye gitmekle. Büyün de oradaki içkin. Çözmek istiyorsan akşamları işinden doğruca evine gel, meyhaneye uğrama. Göreceksin ki büyü derhal bozulmuş, sihir de hemen çözülmüş!

Eski mal yeni fiyattan satılır mı?

Soru: Ticaretle uğraşıyoruz. İmalâtçıdan aldığımız malın üzerine bir miktar kâr koyarak satıyor, elde ettiğimiz kazançla geçinip gidiyoruz. Ancak, bazan imalâtçı mala zam yapıyor. Bu durumda biz ne yapacağız? Elimizdeki malı eski fiyattan satmaya devam etsek elde ettiğimiz para sattığımız malı yeniden almaya kâfi gelmiyor, mal gittikçe azalıyor. Eğer birkaç defa böyle devir yapsak malımız tükenecek, sermayemiz de bitecek. Bunun çaresi, alacağımız mala zam gelince bu zammı hemen sattığımız aynı cinse tatbik etmemiz. Alacağımız fiyatın kârıyla satmamız... Siz ne dersiniz? Elimizde zam gelen malı, eski fiyattan mı, yoksa yeni fiyattan mı satmalıyız?

Alış-verişten maksad kâr etmek, ziyana girmemektir. Elinizdeki mala gelen zammı, satışına intikal ettirmez, eski fiyattan satmaya devam ederseniz, bu durum da birkaç defa tekrar edecek olursa size düşen, ticarî piyasadan çekilmek, sermayeyi tüketmektir. Netice bu olunca ticarî maksadın aksine bir durum tecellî etmektedir. Öyle ise, alacağınıza gelen zammı, sattığınız mala da intikal ettirmeniz, yaşayabilmenizin şartıdır. Esasen, İslâm aldatmayı haram kılmıştır. Zam gelen malı, zamlı fiyattan satınca kimseyi aldatmıyor, kimseye fâhiş kârla mal satmış olmuyorsunuz. Belki, malın kârını, aldığınız fiyattan değil de, alacağınız fiyattan hesap etmiş oluyorsunuz. Bunda ise fâhiş kâr yoktur. Burada bir husus hatırdan çıkmamalıdır. Herhangi bir ihtiyaç malını piyasadan toplayıp darlık meydana getirmek, bu darlık sebebiyle fiyat yükselmesini temin edip, bundan istifadeyle yeni fiyattan satış yapmak caiz olmaz. Zira bunda ihtikâr neticesinde meydana getiren stokçuluk kârı vardır. İhtikâr yapmak suretiyle halkın ihtiyaçlarını pahalandıran kimseye peygamber katilleri nazarıyla bakılmakta, bu muhtekirlerin mahşerde peygamber katilleriyle haşrolacakları haber verilmektedir.

FOTOĞRAF: REUTERS

Kaza ve kader, Hz. Peygamber'in getirdiği İslam'a olan "iman"ın şartlarındandır. Bizi yaratan Rabbimiz Ezeli ve Ebedi ilmiyle herşeyi bilmekte ve görmektedir.

KADERE VE KAZAYA İNANIYORUM

Kader ve kaza nedir?

Kader, ölçme, takdir etme, biçime koyma, şekillendirme gibi anlamlara gelir. Terim manası ise Allah'ın ezelden ebede kadar olacak şeylerin zaman ve yerini, niteliklerini ve özelliklerini önceden bilmesi ve takdir etmesidir. Kaza ise, Allah'ın ezelde takdir buyurduğu şeylerin zamanı gelince takdir ettiği şekilde onları yaratması demektir.

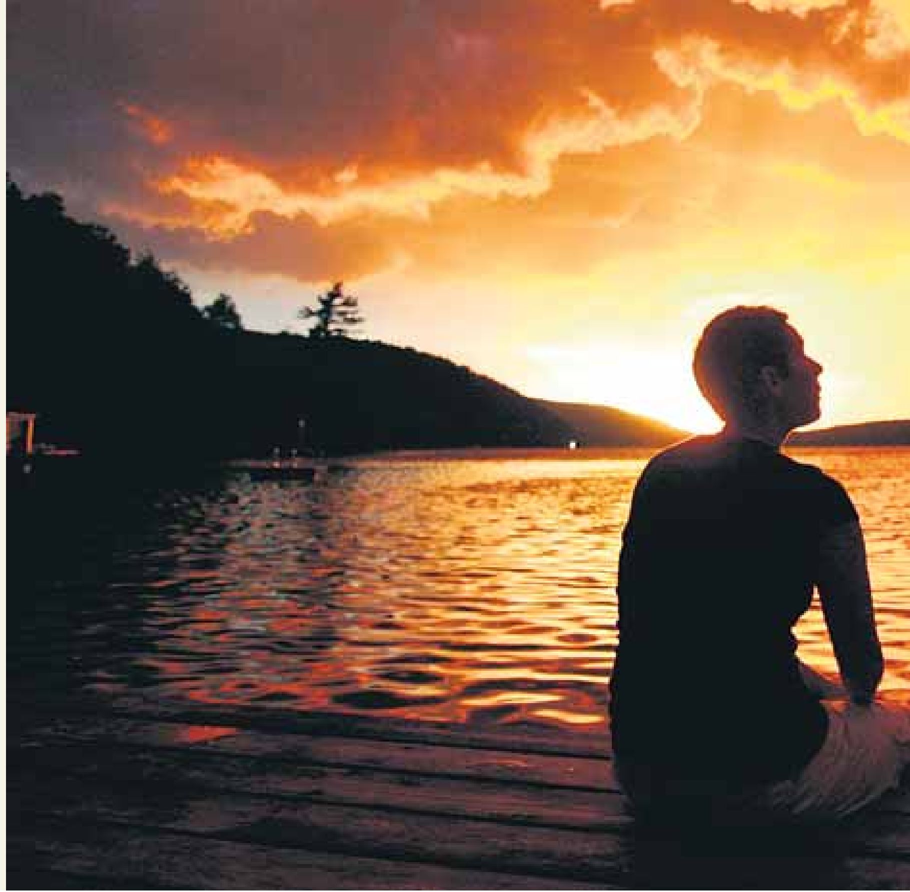
Kader ile irâde birbirine zıt değil midir?

İnsan irâdesiyle kader arasında bir zıtlık yoktur. Yani insan irâdesiyle kader, omuz omuzadır. İnsanlar işledikleri sevaplarla cennete, günahlarla da cehenneme gitmeleri bir vakıa ise, bunların kader dilinde, Cenâb-ı Hak tarafından tasdik edilmesi, bir bakıma irâdelerinin kuvvetlendirilmesidir.

İlâhî takdirin mânâsına gelince; sanki Cenâb-ı Hak, insana şöyle demektedir: "Ben, şu zamanda, iradeni şu istikamette kullanacağını biliyorum. Onun için de senin hakkında bu işi o şekilde takdir buyuruyorum." İşte bu, irâdeyi sağlamlaştırmak demektir.

Kader, sorumluluğu ortadan kaldırıyor mu?

İslâm'ın kaza ve kadere iman esasını, insan hürriyetine aykırı görmek doğru değildir. Çünkü bir Müslüman'ın kadere iman etmesi demek, esas itibarıyla, her şeyin Allah'ın bilmesi, dilemesi, kudreti ve yaratması ile olduğuna, Allah'tan başka yaratıcı bulunmadığına inanması demektir. Müslümanların kaza ve kadere iman etmelerini, bir şeyi seçme hürriyetine aykırı görenler varsa da bu anlayış kat'iyen yanlıştır. Bir Müslüman'ın kadere iman etmesi demek, esas itibarıyla, hayır ve şerrin yaratıcısının Allah olduğunu kabul etmesi demektir. İnsanların kâinatta mutlak ve küllî İlâhî bir iradeyi kabul etmeleri, sorumluluklarının esas unsuru olan cüz'î iradelerini ortadan kaldırmaz.

Kader ilim nevindendir

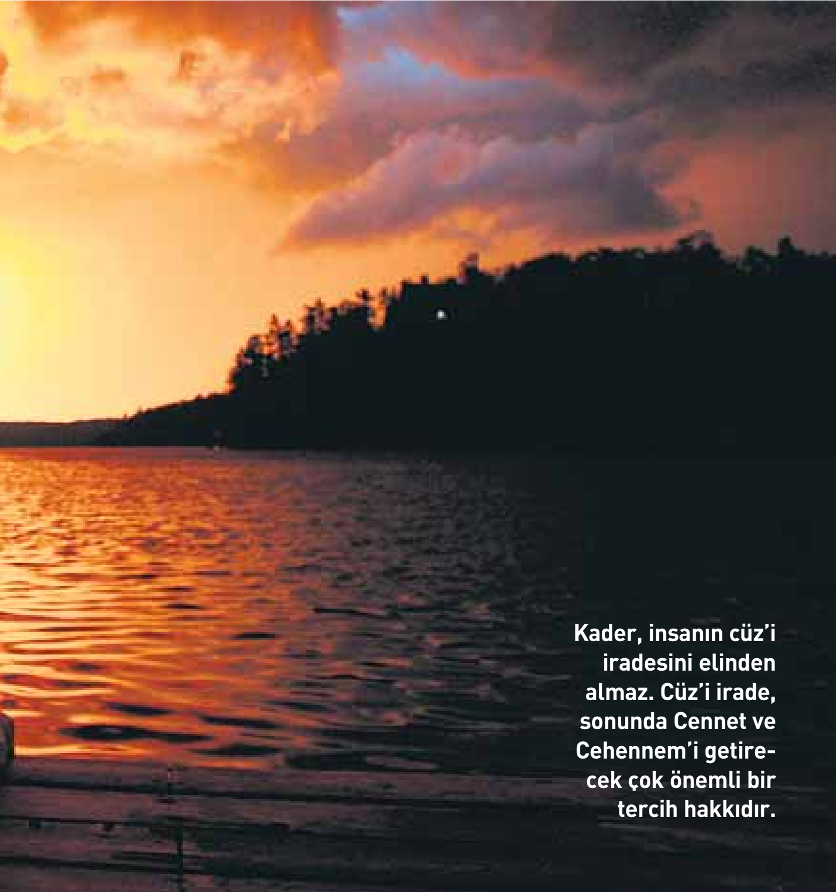
Kader, Cenâb-ı Hakk'ın ilminde eşyaya biçilen bir plân ve projedir. Bir şeyi bilmek ise o şeyi vücuda getirmek, demek değildir. Meselâ, kafamızda bin tane binanın plânını tutsak, yüzlerce fabrikanın fizibilitesini tasarlasak, bunlardan hiçbiri sırf kafamızda tuttuğumuzdan dolayı vücuda gelmez. Onların vücuda gelmesi için, irâde ve kudrete ihtiyaç vardır.

Kader ilim nevindendir. İlim ise daima malûma tâbidir. Yani birşey nasılsa ve nasıl olacaksa öyle bilinir. Durum böyle olunca, bizim ne yapacağımızı, iradelerimizi nasıl kullanacağımızı Cenâb-ı Hak biliyor ve takdirini de bildiği istikamette yapıyor. İnsan, kendi bilmesiyle Allah'ın bilmesini kıyaslamamalıdır.

Nasıl oluyor da bir şey daha olmadan önce bilinebiliyor?

Öncelikle şunu ifade edelim ki, sınırlı olan insanın bilmesi ile, sınırsız olan Allah'ın bilmesi bir değildir. Kendisi için geçmiş, hâl ve gelecek diye hiçbir şey mevzubahis olmayan Cenâb-ı Hak, geçmiş, hâl (içinde bulunulan zaman) ve geleceği bir nokta gibi görmektedir. Şimdi bu ifadeyi anlamak için akıllarımızı biraz zorlayalım.

Bir dağ düşünelim. Dağın kuzey ve güney cephesi olmak üzere her iki tarafında da bir insan olduğunu düşünelim. Bu durumda kuzey cephedeki insanın güney cephedeki insanı görmesi, onun ne yaptığını bilmesi mümkün mü? Mümkün değil; çünkü önünde dağ var ve dağ engeli onun karşı tarafı görmesini engelliyor. Aynı durum diğer insan için de geçerlidir. Şimdi başka bir varlık düşünelim ki bu varlık, konum olarak

FOTOĞRAF: AP

Kader, insanın cüz'i iradesini elinden almaz. Cüz'i irade, sonunda Cennet ve Cehennem'i getirecek çok önemli bir tercih hakkıdır.

dağın en tepesinde, yani zirvesinde bulunuyor ve her iki insanın da gayet güzel bir şekilde neler yaptığını görüyor. İşte Cenab-ı Hak da böyledir. O, zaman ve mekanla kayıtlı olmadığı için, ilmiyle geçmiş ve geleceği sanki bir noktada cereyan ediyormuş gibi görmekte ve bilmektedir.

İnsanın yapacağı işlerin Allah tarafından ezelde bilinip tespit edilmiş olması, onun iradesine rağmen değildir. Zira, insan iradesinin söz konusu olduğu yerde yapılan takdirde, onun iradesinin hangi tarafa sarf edileceği Cenab-ı Hak tarafından bilinmekte ve ona göre takdir edilmektedir. Allah, insan iradesiyle alakalı bir şeyi, 'şöyle, şöyle olacaktır' diye yazmıştır, yoksa 'şöyle şöyle olsun' diye yazmamıştır. Şu halde biz bir şeyi, Allah'ın ezelde bilmiş olması ve bu bildiğini kaydetmesinden (kaderden) ötürü yapmıyoruz. Bilakis, Allah yaptıklarımızı ve yapacaklarımızı bildiği için yazıyor.

Bir astronomi alimi "Güneş, 2008 yılı Kasım ayının 11'inde tutulacaktır" dese ve sonra da dediği olay o tarihte gerçekleşse. Güneş, bu astronomi uzmanı söylediği için mi tutuldu? Elbette ki hayır. O zat önceden Güneş'in tutulacağını bildiği için, yoksa o dediği için Güneş tutulmamıştır.

TERiMLER

Münafık kime denir?
Kalben inanmadığı halde, dili ile mümin olduğunu söyleyen kimsedir.

Münker-nekir nedir?
Kabre konulan kimseye "Rabbin kim?, Peygamberin kim?, Dinin nedir?" diye soru soran meleklerin adlarıdır.

Naat Nedir?
Peygamber Efendimiz'i övmek maksadıyla yazılan şiir türüdür.

Nafile, kaza nedir?
Nafile; farz, vacib ve sünnet ibadetlerin dışında sevap kazanmak için yapılan tüm ibadetlerdir.
Kaza; vaktinde yerine getirilememiş olan farz bir ibadetin vaktinden sonra yerine getirilmesidir.

Niyâz nedir?
Duâ etmek demektir.

Niyet nedir?
İnsanın bir şeyi yapmaya kalben ve zihnen karar vermesidir.

Orucun kazası ne demektir?
Vaktinde tutulamayan oruçların daha sonra gününe gün olarak tutulmasıdır.

Orucun kefareti nedir?
Ramazan'da mazeretsiz olarak kasten orucu bozmanın cezası olarak peş peşe tutulan altmış günlük oruçtur. Buna gücü yetmeyenler altmış fakiri sabahlı akşamlı doyururlar.

Oruç kimlere farzdır?
Oruç ergenlik çağına ulaşmış, akıllı ve Müslüman olan herkese farzdır.

Öşür nedir?
Tarım ürünlerinden onda bir ya da yirmide bir oranında verilen zekattır.

Rekat nedir?
Namazın kıyam, rükû ve secdelerinden oluşan her bir bölümüdür.

Allah Rasûlü (sas) kaderle ilgili münakaşaları yasaklıyor

Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) kader mevzuunda münakaşa ettiklerine şahit olduğu bir kısım sahabeye; "Siz bunlarla mı emrolundunuz, yoksa Ben size bunun için mi gönderildim? Sizden öncekiler bu konuda tartışmaya başladıkları zaman helâk olmuşlardır." diyerek bu konunun konuşulmasına engel olmuştur.

Efendimiz'in kader konusunda böyle buyurmasını şöyle değerlendirebiliriz.

Birincisi; her şeyden önce kader meselesi, imanî bir meseledir; imanî meselelerin de münakaşa tarzında ele alınması doğru değildir.

İkincisi; insanın kendi iradesiyle ilgili kaderi, bir de iradesi dışında cereyan eden kaderi vardır. İradesi dışında meydana gelen kaderin sebepleri ise insanlarca bilinmemektedir. İnsan aklı, kaderin bu ikinci kısmına ait sırlara vakıf olamayabilir. İnsanın dünyaya gözlerini açtığı asır ve belde, anne ve babasının kim olduğu, cinsiyeti, ırkı ve iradesi dışında ortaya çıkan musibetler ve hastalıklar gibi hususlar bu kısma misal olarak verilebilir. Bu konularda münakaşaya kalkışmak insanı içinden çıkamayacağı sonuçlara götürebilir.

Üçüncüsü; insanın kaderle ilgili her bir hususu kesin bir biçimde çözmeye girişmesi, kapasitesini aşan bir şeye talip olması demektir. Bu itibarla, bir mü'min, kader meselesiyle ilgili anlayabildikleriyle yetinip, anlayamadığı hususları Cenab-ı Hakk'a havale etmeli ve gereksiz münakaşalara girmemelidir.

Kaderimiz çiziliyse kararlarımızdan niye sorumlu tutuluyoruz?

Şüphesiz ki, insanda hürriyet, ve bir seçme kabiliyeti vardır. Ve o hürriyet, irâde ve seçmeye göre; iyi ve kötü, sevap ve günah insana nispet edilir. İnsan irâde ve isteğinin, meydana gelen neticeler karşısında, ağırlığı ne olursa olsun; o irâde, Yüce Yaratıcı tarafından bir şart ve sebep olarak kabul edilmişse, onu hayırlara ve şerlere çevirmesine göre suçlu veya suçsuz olması; irâde dediğimiz şeyin hayra veya şerre meyil göstermesine dayanmaktadır. Bu meylin neticesinde meydana gelen hâdise, insanoğlunun sırtına vurulmayacak kadar ağır da olsa, o bu meyille ona çağrıda bulunduğu için, sorumluluk da ona aittir…

İnsanın fiil ve hareketlerinde hür olduğunu belirten bazı âyetler:

"Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."

"De ki, (size gelen) gerçek/hak, Rabb'inizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin."

"Her kim iyi bir iş yaparsa lehine; her kim de kötülük ya-

parsa aleyhinedir. Rabb'in kullara asla zulmetmez."

Bir kısmını misal olarak aldığımız bu âyet-i kerimeler gösteriyor ki, insan fiil ve hareketlerinde hürdür. Bu sebeple de o, fiil ve hareketlerinden sorumludur.

İlâhî meşîetin/iradenin esas olduğunu bildiren âyetler:

"Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz."

"Allah dileseydi, onu yapamazlardı."

"Allah dilemeyince iman edecek değillerdi."

Görüldüğü gibi birinci grup âyetlerde insanın hür bir varlık olduğu, ikincisinde ise, İlâhî iradenin esas ve belirleyici olduğu vurgulanmaktadır. Bu iki grup âyet arasında telifi mümkün olmayan bir zorluk söz konusu değildir.

Bu âyetleri şu ifade altında telif edebiliriz: İlâhî irade esas olmak üzere, insan dilediğini yapabilen bir varlıktır. Bu şu demektir: Cenab-ı Allah küllî iradesinin taalluku bizim iradeyi bir şart-ı âdi yapmıştır. Yani Rabb'imiz, külli iradesiyle yapacağı şeylere bizim cüz'i iradelerimizle yapacağımız şeyi, sıradan ve basit bir şart olarak ortaya koymuştur. İnsanın, olmasını istediği maddî veya manevî herhangi bir şeyin varlık sahasına çıkması, -tabir caiz ise- İlâhî iradenin vizesine bağlıdır.

FOTOĞRAF: AP

ESMÂ-Ü'L HÜSNÂ

el-KÂBID
Sıkan, daraltan...

el-BÂSIT
Açan, genişleten...
Bütün varlıklar Allah Teâlâ'nın kudret kabzasındadır. İstediği kulundan, ihsân ettiği servet ve sâmânı, evlâd ve iyâli, yahut hayat zevkini, gönül ferahlığını alıverir. O adam zenginken fakir olur, yahut evlâd acısına boğulur, yahut iç sıkıntısına, ıstırap ve huzursuzluk içine düşer.
İşte bu haller, Kâbıd isminin tecellileridir.
Allah, istediği kuluna da yepyeni bir hayat verir, neş'e verir, rızık bolluğu verir, bu da Bâsıt isminin tecelliyatıdır.

el-HÂFID
Yukarıdan aşağıya indiren, alçaltan...
Allah Teâlâ, istediği kulunu yukarıdan aşağı atıverir. Şan ve şeref sâhibi iken, rezîl ve rüsvây eder ve bu muamelesi çok defa, kendisini tanımıyan, emirlerini dinlemeyen âsiler, başkalarını beğenmiyen mütekebbirler ve hak, hukuk tanımayan zâlim zorbalar hakkında tecellî eder.

er-RÂFİ'
Yukarı kaldıran, yükselten...
Allah Teâlâ, istediği kulunu indirdiği gibi, istediği kulunu da yükseltir. Şan ve şeref verir. Bazı gönülleri îman ve irfan ışığı ile parlatır, yüksek hakikatlerden haberdar eder.
Allah'ın yükselttiği insanlar, çok defa melek huylu, tatlı dilli, insanların ayıplarını, kusurlarını örtüp eksiklerini tamamlayan; onlara malıyla, bedeniyle, bilgisiyle, nasihatiyle yardım eden nâzik, kibar insanlardır. Onlar bu istikametten ayrılmadıkça Allah da bu nimeti kendilerinden almaz.

el-MU'IZZ
İzzet veren, ağırlayan...

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Kadere iman insana ne kazandırır?

Gurur ve bencilliğin belini kırar

İnsan fıtratında, her bir güzellik ve meziyetine sahip çıkıp, onlarla övünme, iftihar etme, hatta daha da ötesinde gururlanıp kendinden geçme duygusu vardır. İşte bu noktada; yapılan güzel işler karşısında gurura düşmemek için kader devreye girer ve "mağrur olma yapan sen değilsin" diyerek, insanı kibre gurura düşmekten korur.

Ümitsizliği yok eder

Kadere inanan bir insanda en küçük bir ümitsizlik ve gevşeme olmaz. Kadere inanan insan, başarıya ulaştığı zaman tevazuu ve alçak gönüllüğü de elden bırakmaz; zafer sarhoşluğuyla kendini kaybetmez.

İradeyi güçlendirir

Kadere inanan bir kul, hadis-i şerifin de ifadesiyle başına gelecek bir musibetin mutlaka geleceğine, gelmeyecek olanın da asla gelmeyeceğine inandığı için cesaretlidir.

İnsana huzur ve rahatlık verir

Kadere hakiki mânâda iman eden bir kişi, ihtiyaçlarının ve korkularının hâsıl ettiği yükü -tabiri caizse- kaderin gemisine bırakır ve böylece kalbi ve ruhu rahata kavuşur.

İnsanı müsamahalı yapar

Başına gelen her musibeti bir de kader açısından değerlendiren bir mü'minin, muhatabını affedebilmesi daha kolay olur.

Hırs ve hasedi engeller

Kadere iman etmiş bir mü'min, hakkına razı olduğu için başkasının hakkına tecavüz etmez, hırs göstermez ve haset etmez.

16 yaşında netten kopamayan bir kızım!

FOTOĞRAF: İBRAHİM USTA

Füsun, İstanbul

Can abicim çok düşündüm yazmayı; ama bugüne kısmetmiş... Ben 16 yaşında bir lise öğrencisiyim. Net âlemine takıldığımdan beri ne namaz kılıyorum; ne Kur'an okuyorum. Tüm günüm chat yapmakla geçiyor. Bu arada bir sürü kişiyle tanışıyorum; her türden... Ve sanki beni etkiliyorlar. Âşık olduğumu sanıp bir kaçıyla sanal aşk(!) bile yaşadım. Açıkçası kendimden utanıyorum; ama namazlarıma da sarılamıyorum. Çünkü bana ikiyüzlülükmüş gibi geliyor. Hem günah işle hem ibadet et! Bir yandan günah işlerken, diğer yandan Kur'an'a bakmak, Allah'ın huzuruna çıkmak bana kötü geliyor. Ve hâlâ netten kopamıyorum. :(

Dr. Can

Sevgili Füsun kızım.

'Nasıl özüme dönebilirim?' diyorsun. NASIL ÖZÜNDEN DÖNDÜYSEN TERSİNİ yaparak elbet. Bu çok net. Sonuçta ergenliğin sıkıntılarını da yaşıyorsun. Ama, "Madem hoş olmayan bir iş yapıyorum, o halde Allah'ın huzuruna çıkmamalıyım" tamamen yanlış bir yargı. Bu şeytanın seni kandırmasıdır. Çok net bir şey daha diyeyim. Madem çok günah işliyorsun; çok tevbe çok dua ve çok ibadet gerekmez mi? Hem ayet ve hem hadis öyle diyor. Emanet ol.

Benim yanımda kimse yoktu!

Mutsuzum, A.

Can amcacım, ben çoook mutsuzuuuuuum: Ben insanların zor ve iyi günlerinde hep yanlarındayım; ama onlar hiçbir zaman öyle davranmadılar bana. Doğum günümde bile beni yalnız bıraktılar. Hiç kimseden hediye, çiçek, pasta istemedim. Sadece sıkıca sarılıp 'İyi ki varsın!' demeleri yeterliydi. Ama kimse yoktu.

Dr. Can

Sevgili A. kızım.

Melek yüzlü, iyi kalpli güzel kızım. Geçmiş doğum günün kutlu olsun. Allah sana bol imanlı uzun ömürler versin. Güzel kızım sana mutsuzum demek hiç yakışmıyor. İnsanların zor günlerinde yanında olmak çok güzel, tabii sen de iyi ve kötü gününde yanında birilerinin olmasını istersin; ama yanında değillerse de üzülme sakın A.ciğim. Demek ki Rabb'imin sevgili kulusun ki bütün insanlara bir melek gibi yardım etmene vesile kılıyor seni. Yaptığın hiçbir şeye karşılık bekleme. Zaten beklemiyorsun da. Yaptığın her güzel şeyin karşılığını seni Yaratan en güzel şekilde verecektir. Dua ve sevgilerimle. Allah'a (cc) emanet ol güzel kızım.

DR. CAN

Kayınvalidemle anlaşamıyorum Kıyaslanmak hayatımı altüst etti

Nur, İstanbul
Bir senelik evliyim. Halamın oğluyla evlendim. Halam beni çok istedi; ama ben istememiştim. Sonra görüştük, birbirimizi sevdik ve evlendik. Düğünde çok borca girdik dedi; ama sonradan "ben aldım" dediği takıların akrabaların aldığını öğrendim ve çok kırıldım. Son anda aynı evde oturmamızı istedi ve tehditvari sözler sarf etti. Düğünden sonra halamla aramızda görünmez bir duvar oluştu. Haftada bir-iki gün kayınvalideme gidiyorum; ama diken üstünde oturuyorum. Çalıştığım için eve geç geliyorum, kendi evimin pis olduğunu söylüyor. Dağınığım; ama asla pis değilim. O da beni başka çalışan kadınlarla kıyaslıyor. Eşimin ailesiyle iyi olmak istiyorum. Eşimle çok mutluyum, ne yapacağımı şaşırdım.

Dr. Can
Gönül isterdi ki tüm gelinler kayınvalideleri ile tüm eşler birbirleri ile ve tüm insanlar da dünya barışı içinde olsunlar. Ama zaten bu dünyanın genel hali değil mi ki bu... Burada aslolan nezaket çerçevesinde insani ilişkileri yürütmektir. Diyaloğu tam bırakmadan hoşgörüyü sürdürerek; ama diğer yandan kişiliğimizden özgüvenimizden ve doğru prensiplerden vazgeçmeden hareket edebilmektir önemli olan. Dinimiz bile anne babamız için "eğer şirke vs. yönlendirirlerse onlara itaat etmeyin; ama bunu sert bir şekilde de yapmayın; yumuşak olun." diyor. Yani dengeleri muhafaza ederek politik olun. Sen Ali'yle evlisin. Mutlusunuz. Aşkınızın ayakta kalması ve canlı olması için her türlü fedakârlığı yapmalısın. Önemli olan da birinci derecede bu. Kayınvalidenin davranışları karşısında ezik kişiliksiz olman gerekmez. İlişkilerini iyi tut. Güler yüzlü ol. Saygıyı eksik etme. En azından saygısızlık etme. Politik davran; onun ev işlerini yapman kesinlikle gerekmez. Senin evine bakıp bakmadığın da kimseyi ilgilendirmez. Çalışan kadınsın. Seni kimse başkaları ile kıyaslayamaz. Buna hakkı da yok. Çok da ayıp. Sen onu dünya tatlısı kayınvalidelerle kıyaslamadığın gibi onun da seni başkalarıyla kıyaslaması yanlış. Cahilliğine ver; ama dayanılmaz olduğunda nazik ve olgun biçimde de yalnız bir zamanda makul bir tarzda eşine söylersin. Beklemiyordum böyle bir şey vs. dersin. Tabii ki dua da etmelisin. Sakın depresyona girme.

Bu sayımızdaki cevaplar, merhum Dr. Can'ın vefatından önce kaleme aldığı yazılardır.

DR. CAN

Doktordan, az kullanılmış, (ucuz) Cennet satılmıyor

Işık Süvarisi - Yolcu

Doktor abi... 10 yıldır, yurtdışındayım. Şaşılacak güzellikte gelişmeler oldu; oluyor da. Ancak şahsen kendim için endişeler yaşıyorum. Vakitsizlik, koşturmaca yüzünden manevi dinamiklerimi, nokta kontrolünü yapabildiğimi sanmıyorum. Bir ruh aynasında kendimi görüp bir mihenk taşında ayarımı tutturamıyorum. Yoruldum mu, vasfımı mı yitirdim, ülfet mi oldu; yoksa her şey normal de ben mi şaşkınım?

Dr. Can

Sevgili Yolcu. Havacılıkta pilotların baş derdi VERTİGO dur. "Where to go" "Nereye gidiyorsun ahbap!"ın kısaltılmışı olan VERTİGO kısaca baş dönmesi, konumunu ve yerini tanımlayamama anlamına gelir. İnsanlarda da tansiyon, hipoglisemi, collaps, meniere vs. de olduğu gibi kişiliğini, kendini tanımlamama depresyonel durumlarda ortaya çıkar; ya da şoklarda. Benim bu okullar konusunda öyle bir heyecanlanmam vardır ki, aklıma geldikçe dumur durumuna geçerim. Hafsalam almaz. Apışır kalırım. Ağzım düşer. Göz yaşlarım şuursuzca akar. Yarısını dolaştığım dünyanın diğer yarısını da hayalen gezer, adı sanı bilinmeyen, 4 milyonluk, yolu-beli olmayan, "Orada insan mı varmış?" denilen şivesinden daha düzgün konuşan 4 dil bilen 11 yaşındaki çocukların "tintin tinimini hanım"ı söylemesi; benim gibi ahşap imalatının defolu bir ürününü bu derece yamultuyorsa, kolay değil, senin de 10 senede depresyona "Selamün" deyip "Aleyküm" demeye hazırlanman gayet normaldir. Normal gidiyorum zanneden pilotun atmosferi delip yıldızlarla kucaklaşmaya hazırlanması gibi, insanın beynini dondurur. Kolay değildir Süvarim, "kerkenez" görünümlü kartal, ya da insan görünümlü melek olduğunu fark etmek ve yaptığın işi bir ayna programında VERGİTO ile yaşamak. Kolay değildir ya da, bir gökdelenin temelindeki, yüz binlerce tonu kaldıran, yüz binlerce kum tanesinden biri olduğunu fark etmek zordur.

İki kum tanesi

100 katlı gökdelenin temelinde iki küçük kum tanesi vardı. Konuştular.

- Üzerimde binlerce ton yük var. Bütün gökdeleni içindekilerle beraber benim üzerime yüklemişler. O kadar bunalıyorum ki, nefes alamıyorum. Sanki başka biri yokmuş gibi. Bir de şu yanımdaki kum taneleri başlarını eğip dizlerini bükmüyorlar mı? Daha fazla yük biniyor üstüme...

Bu sıkıntıyı hak edecek ne yaptım? Diğer kum tanesi bunları sessizce dinler ve;

- Ben seni bu yükten kurtarabilirim ister misin, der.

- Nasıl yani? Nasıl olacak bu? Ayrıca bunu niye yapacaksın?

- Sen bana her gün yardım ediyorsun, ben de sana edeceğim. Hani sen hergün; "Üzerimde binlerce ton yük var. Bütün gökdeleni içindekilerle beraber bana yüklemişler. O kadar bunalıyorum ki, nefes bile alamıyorum." diyorsun ya; işte ben de ne kadar şanslı bir kum tanesiyim ki, yüzbinlerce tonluk gökdeleni benim sırtıma yüklemişler ve içindekilerle beraber bu ONURLU görevi taşıyorum. Ne kadar şükredersem azdır, diyorum... Diğer kum alayla karışık gülerek;

- Peki bu kadar onurlu bir görevi yapıyorsun da, sana madalya mı takıyorlar. Ayrıca burada milyonlarca kum tanesi var. Senin farkın ne?

- Benim farkım; FARKINDAYIM... Ayrıca aman yavaş ol, kimse duymasın bunları. Çünkü, her yiğidin gönlünde bir aslan yatar. Benim gibi milyonlarca kum tanesi, bu şekilde düşünüyor... Eğer biri çıkıp "Gökdeleni ben taşıyorum" derse herkesin hayalleri yıkılır. Hayallerin yıkılmasıyla tam bir felaket olur. O zaman başlar öne eğilir, dizler bükülür... Senin yanındaki arkadaşların yaptığını biliyorsun. Bereket hayalleri olanlar var. Var da gökdelen, içindekilerle birlikte hâlâ ayakta...

Hem bana madalya verseler ne olur? Belki sırtımdaki yükü kaldırıp beni gökdelenin tepesine koyarlar. Bir elim yağda öteki balda rahatıma bakarım. Düşünüyor musun o zaman; BU ŞEREFLİ GÖREVİ YAPAMAMIŞ OLURUM. Bu sence büyük bir CEZA değil mi? Ayrıca orada, şiddetli rüzgarlar ve yağmurlar varmış... Benim aldığım karşılık BURADA OLMAKTIR. "IŞIKÇI."

Sevgili Süvari. İlave edeceğim bir şey olduğunu sanmıyorum. Sadece Sevgili Gizem Umut kızımın bana gönderdiği ve yatağımın baş ucuna serlevha olarak astığım SLOGAN'ı sana hediye ediyorum.

"Güzel görüp, güzel düşünmek ve
hayattan lezzet almak için,
kendime, ülkeme ve insanlığa
faydalı olmak için sloganım...
Sadece bir kişi yeterli Ve o BENİM..."

Elbette buradaki BEN; benlik değil; hizmet inanç ve hedef adına özgüvenle YE'S'e düşmemek anlamındadır. Haydi fikir işçisi, ışık yolcusu, küheylanım... Sen ne yapacağını bilirsin. Fatih Terim'in dediği gibi derim... "Çık ve oyna" Başarılar Süvari...